JAN 1 3 1922
Published and distributed under permit (No. 751), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXX. — Число 9. Джерзи Сити, Н. Дж., пятниця, 13. січня, 1922.

VOL. XXX. No. 9. Jersey City, N. J., Friday, January 13, 1922. THREE CENTS

ХОДІМ З КОЛЯДОЮ НА ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ!

КРАВЦІ ВИГРАЛИ СПРАВУ ПРОТИ ПІДПРИЄМЦІВ

НЮ ЙОРК, 11. січня. — Ще ніколи в Америці суддя не видав був такого судового наказу, який видав учора Роберт Ф. Вогнер, суддя найвисшого суду стейту Ню Йорк.

Ходило о кравецький страйк, заряджений юнією кравців проти нюйорських кравецьких підприємців дня 14. падолиста минувшого року. Сей страйк викликали підприємці видаючи розпорядженне по шапах, що на будуче зноситься заплату від тижня, а заводиться заплату від штуки, а кромі сього продовжується робочий тиждень з 44 годин на 48. Проти сього зарядження підприємців юнія зараз викликала страйк, а кромі сього пізвала підприємців до суду за зломання контракту з юнією; сей контракт мав обовязувати до 1. червня 1922. року, і мав він в собі постанови проти заплати від штуки і признавав 44-годинний день праці. Юнія підносила, що в кождім случаю, коли робітники виходили на страйк, ламаючи страйк, суд видавав заборону юнії попирати такий страйк, і на тій основі домагалася від суду оборони контракту і в сьому случаю, коли контракт нарушують не робітники, а підприємці. Свого часу суд вволив волю юнії і видав проти підприємців заборону, якої домагалася юнія.

Та заборона була видана лише тимчасово, а суддя Вогнер тепер її потвердив. Його оречення забороняє підприємцям, котрі мають контракт з кравецькою юнією, ломати сей контракт, доки він самий не вийде, а тим самим забороняє їм переводити в життя заплату після штуки та 48-годинний тиждень праці. Невдоволені з оречення підприємці зголосили зараз відклик до апеляційного суду.

ДАЛЬША ДЕБАТА НАД СПРАВОЮ ПРИЗНАННЯ НЮБЕРІ СЕНАТОРОМ.

ВАШІНГТОН, 11. січня. — Сенат ще не голосував над признанием сенаторського місця Труменови Нюбері з Мишиген, котрий мав здобути собі вибір при помочи виборчих обманьств та перекупств. Нині велася в тій справі дальша горяча дебата.

Проти приняття Нюбері до сенату говорили сенатори: Каравей з Арканзо, Овен з Оклагоми, Андервуд, Гичкак та Норис з Небраски. Сей послідний говорив про вибір сенатора в стейті немовби про лїцитацію: „Вони виставили на лїцитацію становище сенатора Злучених Держав. Хто дасть найбільше гроша, той може його мати. Один предложив добру ціну. Я можу сказати, що він подав ціну, висшу як ціла проклята річ варта. Тепер сенат має рішити питанне, чи таку лїцитацію сенаторського становища треба признати законним вчинком."

Нині пополудни внесено також поправку до резолюції сенатора Волша в справі Нюбері. Резолюція Волша була стилізована так, немовби сенат викидав Нюбері зі сенату. З огляду на те, що до ухвалення такої резолюції потреба кваліфікованої більшости двох третин голосуючих, то сенатор Овен з Оклагоми вніс резолюцію, котра признає одно сенаторське місце з Мишиген свобідним. До ухвалення такої резолюції треба лише звичайної більшости голосів.

Цілий ряд сенаторів з републиканської партії заявився проти признания місця Нйбері. Агітацію за признанием ведуть сенатори: Лодж, Вотсон з Індіяни, Ню, Спенсер і Кертис.

СПРАВА ПОМОЧИ ДЛЯ ГОЛОДУЮЧИХ В СОВЕТСЬКІЙ РОСІЇ.

ВАШІНГТОН, 11. січня. — Предсідатель урядової Корабельної Ради, котра має возити збіже на ратунок голодуючим в советській Росії, та Герберт Гувер, секретар торговлі, зробили умову, що уряд має заплатити за перевіз по ціні коштів.

ДАЛЬШЕ ПЕРЕСЛУХАННЄ В СПРАВІ ЗАХОВАННЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ОФІЦИРІВ.

ВАШІНГТОН, 11. січня. — Перед спеціяльним комітетом сенату, котрий розслідує закиди сенатора Вотсона з Джорджії про заховання офіцирів американської армії у Франції, переслухано нині цілий ряд свідків, котрі звичайно заперечували пороблені закиди.

Полковник Чарлс Саймондс, котрий служить в армії уже 30 літ, а котрий був командантом місцевости Жієв у Франції, де мали повісити жовнірів без суду, перечив, що щось подібного мало статися. Капітан Ган перечив, немовби він мав брати участь в безправнім вішанню двох Муринів-жовнірів. Кількох свідків ручило, що вони не чули про які беззаконні вішання жовнірів у Франції.

Зате сенатор Вотсон предложив сенатовому комітетови заприсяжене зізнанне одного Дж. Мекдоналда з Янґставн, Огайо, що він бачив, як один сержант (фельдфебель), Купер або Купа на імя, походячий з Ню Кесел, в стейті Пенсилвенія, застрілив простого жовніра Фиджералда.

ПЕРЕВОЗОВИЙ КОРАБЕЛЬ В НЕБЕЗПЕЦІ

ВАШІНГТОН, 11. січня.—Транспортовий корабель „Крук", котрий тепер займається перевозом американських жовнірів, що стояли над Реном в Німеччині, пустив був учора радіову телеграму, що яких 450 миль від порту Ню Йорк в його боці зробилася діра, котра грозить йому затопленем разом з 974 американськими жовнірами на покладі.

Пізнійші донесення з корабля кажуть, що зарядови корабля вдалося залатати діру тимчасово і що корабель спішить до Ню Йорку.

ЗІ СТРАЙКУ МОЛОЧАРСЬКИХ ВІЗНИКІВ.

В Стар Касино, в Ню Йорку відбулися у вівторок великі збори молочарських візників, котрі дня 1. падолиста минувшого року вийшли на страйк проти молочарських компаній. На зборах було 1.800 робітників. Зібрані зложили з уряду усіх своїх урядників, що повели їх до страйку, і вибрали новий уряд, на котрого чолі станув Джеймс Барнес, котрий заявив, що він, бувши урядником, бувби не заряджував страйку, якби був знав те все, про що знали урядники юнії. Юнія видала на сей згори на невдачу засуджений страйк 129.000 долярів. Ще й тепер має бути на страйку коло півшеста тисячі робітників, з котрих богато не працює від самого початку страйку. Скинувши старий уряд та ухваливши резолюцію, що урядники, викликуючі страйк, вели кепсько страйк і заряджували невідповідно справами юнії, страйкарі постановили скінчити страйк та старатися за свої старі заняття на давних умовах, предложених зарядом молочарських компаній.

Очивидно, богато страйкарів не буде могти дістати назад свої джаби, бо, як кажуть заряди молочарських компаній, 95 процент становиш молочарських візників уже розібрано новими робітниками, нанятими вчас страйку.

СТРАШНЕ ЗУДАРЕННЄ З ОМНІБУСОМ.

В місцевости Бен Верт, в стейті Огайо, зударився зелізничий тяґаровий поїзд з омнібусом („бас"), везучим дітий до школи. На омнібусі було тоді 24 дітий, від 6 до 15 літ. Візник омнібуса, приїхавши на перехресте зелізниці, задержав віз, висів і став дивитися, чи не видно поїзду. Була густа мрака, і він не міг бачити далеко. Він рушив знов, і власне в тій хвилі надїхав зелізничий поїзд і цілою силою пари вдарів в омнібус. Підчас зударення погибло на місци троє дітий, з котрих двоє були сестри. Самі візник, котрому 17 літ, та ще один 12-літний хлопчина побиті так тяжко, що лікарі не сподіються їх виздоровлення. Дванайцятеро других дітий також покалічених тяжко, але не смертельно. Зараз по катастрофі завізвано на місце випадку усіх лікарів міста. Опісля усіх дітий відставлено до місто до школи до шпиталю.

З ПРОГИБІЦІЙНИХ БІЙОК.

Нюйорська поліція, вже від довгого часу глядала за одним Мурином, пачкарем горівки, відомим для своєї великої сили під іменем „Великий Медвідь". Мав він на своїм сумлінню кромі поборювання прогибіційного закона ще цілий довгий ряд других злочинців. Слідила його не лише поліція Ню Йорку, але й власти других стейтів. Не диво, що й його нарешті таки прослідили. Наскочили на нього, як він зайшов до одного приятеля. „Великий Медвідь", як на медведя пристало, не давався взяти поліції. Один з детективів піймав товариша „Великого Медведя" і повів його чим скорше на поліцію. Тимчасом другий детектив вовтузився з „Великим Медведем". Нарешті прийшло до стріляннини з револьверів. Детектив стрілив раз але не поцілив. Лише пісок посипався зі стіни. Стрілив другий раз, і „Великий Медвідь" впав на землю. Детектив покинув стріляннину і пішов на поліцію розповісти свою пригоду. Говорив, що він бачив на власні очи, як його куля отворила велику рану в голові Муринови. З поліції вислано зараз лікаря та кількох детективів оглянути тіло. Та тіла не найшли. Детектив ручив, що „Великий Медвідь" погиб і газети донесли на другий день про його смерть та про його тіло, пропавше немов під воду. Але „Великий Медвідь" видно не читав газет і про свою смерт нічого не знав. Він дивився лише за тим, якби то дістатися домів. Та по дорозі його нобачили детективи. Вони стали слідити за духом „Великого Медведя" і „накрили" його, як лише він зайшов до дому. Приведений на поліцію, він відразу признався до всіх злочинців, за котрі його підозрівали і за які його не підозрівали. За свою смерть казав, що вона була удана. Куля детектива навіть волоска не нарушила на його кучерявій голові. Вчувши посвист кулі понад головою, він впав на землю і вдав мерця, або, як се кажуть Мурини, „заграв опосума". (бо торбате звіря опосум, нападене, вдає мертвого).

ЛАТВІЙСЬКЕ ВОЄННЕ СУДНО.

„Дена" доносить із Риги, що 26. листопаду відбувся спуск першого військового судна будучої латвійської воєнної фльоти. Судно, називається „Версайті" і призначено для охорони берегів.

ХЛОПЧИНА ВРАТУВАВ МАТІР ПЕРЕД СМЕРТЮ.

Дня 6. жовтня переїздила з Ню Йорку до Стетен Айленд одна пані Петерсон, жінка корабельного будівничого. Коли вона стояла на поромі, сей похитнувся від филі так сильно, що один автомобіль, стоячий на ньому, рушив з місця, впав на товпу людий. Осмеро людий тоді впало до води, пять мущин, та три жінки, в тім числі пані Петерсон. Хоч їх добули з води цілo і нікому не сталося нічого страшного, пані Петерсон потерпіла тяжке потрясенне нервів. Її відставлено до шпиталю, де вона десять днів лічила свої нерви. Коли її випущено зі шпиталю, вона не почувалася богато краще, а опісля пробувала поповнити самоубийство, підрізуючи собі горло кухонним ножем. Її восьми-літний синок, застав її дома в калюжі крови і зараз завізвав лікаря. Сей відставив її в небезпечнім стані до шпиталю.

ВТЕЧА СЛАЩОВА.

Із Царгороду несподівано й при досить таємних обставинах втік до Севастополю на моторній лодці досить відомий з часів добровольчої армії ґенерал Слащов. Герой врангелівської армії й ідеольог добровольчих походів тепер втік до большевиків.

Кілька часу тому назад до Царгороду таємно приїздив із Севастополя спеціяльний большевицький делеґат, уповноважений вести переговори з деякими добровольчої армії про поворот їх до сов. Росії. Ґенералам він обіцяв повну амнестію, високі посади в червоній армії і кольсальне удержання. Білий ґенерал Славощ повірив специяльному посланцеві Чичерина і враз став червоним. Разом із Слащовим виїхало декілька вищих офіцерів добровольчої армії і міністрів Врангеля.

Славощ надіслав до Царгороду листа, в якім говорить: „мене кличуть захищати честь Росії і я іду виконати мій обовязок, разуючи, що всі Росіяне і військові особливо мусять бути тепер в Росії".

По відомостям близьких до Слащова осіб, большевики запропонували йому посаду командата румунським фронтом.

Як повідомляє „Русское Дѣло" в ч. 36, разом зі Славощовим виїхав до Севастополю полковник Гільбіх, бувший комендант ґарнізону м. Сімферополя, начальник конвоя Мезерницкий, був військовий міністр кримського уряду ген. Мильковський, його був. ординарець „Нікита".

В статі „Шабля кондотьера" таж газета каже, що Український Комітет у Туреччині вів з ним довгі переговори і що газети облетіла чутка, що між „вільним козацтво" і ген. Слащовим установлюється тісний контакт.

ПОВІДОМЛЕННЄ.

Сим подається до загального відома, що Екзекутива У. Н. Союза, в увзглядненню численних домагань урядників відділових, з огляду на усталений звичай по відділах У. Н. Союза, в цій порі року приймати нових членів до організації за зменшену ціну вступного, ухвалила, що в місяцях СІЧНИ і ЛЮТІМ 1922 року буде приниматися НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО У. Н. СОЮЗА ЗА ОПЛАТОЮ ТІЛЬКО 50 ЦЕНТІВ, ВСТУПНОГО.

ЗА ЕКЗЕКУТИВУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА:
ІВАН КАШТАНЮК, гол. рекорд. секретар.
Дано в Джерзи, Сіти, Н. Дж. 28 грудня 1921 р.

ФРАНЦІЯ НА РОЗДОРОЖУ

НЕВДАЧА ПЛЯНОЗАНОГО АНГЛІЙСЬКО-ФРАНЦУСЬКОГО СОЮЗА МОЖЕ ПРИВЕСТИ ДО ВІДОКРЕМЛЕННЯ ФРАНЦІЇ У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ.

КАН, Франція, 11. січня. — На конференціях аліянтської Найвисшої Ради завсіди бували непорозуміння і всякі кризи, але нинішній день для Найвисшої Ради має більше значінне як яканебудь подія від 1914 року.

Нині сполудня французький премієр Бріян відїхав з поспіхом до Парижа на нараду з прочими членами французького міністерського кабінету, серед котрих повстав розлом ізза суперечних поглядів на проект британського премієра Лойда Джорджа про новий британсько-французький союз.

Бріян має також явитись перед французьким парляментом і вияснити йому справу приготовленого договору з Великою Британією.

Питанне є, чи Франція згодиться на опіку Англії над нею на випадок нападу Німеччини на неї; чи згодиться взяти участь у відбудові Европи, разом з Німеччиною і Росією; і чи згодиться на зменьшенне французької воєнної фльоти.

Невдоволення у Франції є з усього британського пляну. Французам, чи радше французьким політикам, не подобається, як вони кажуть, британська куратела над Францією, а також участь в конференції разом з Німцями і большевиками.

Тепер Бріян має звірятися зі своїми політичними противниками. Деякі ворожать йому побіду, особливо з огляду на се, що його невдача могла би спричинити відокремлене Франції у міжнародніх відносинах, алеж і вороги його щораз то збирають більші сили і з ними розправа буде не легка.

БРИТАНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ПРИНЯЛО ПРОЄКТ АНГЛІЙСЬКО-ФРАНЦУСЬКОГО ДОГОВОРУ.

ЛОНДОН, 11. січня. — Британський міністерський кабінет потвердив проект англійсько-французького договору, зладжений премієром Лойдом Джорджем.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ПРЕМІЄР КАЖЕ, ЩО АНГЛІЙСЬКО-ІТАЛІЙСЬКОГО СОЮЗА НЕ БУДЕ.

РИМ, столиця Італії, 11. січня. — Часопись „Моменто" з Турину подає опінію італійського премієра Бономі, котрий тепер є в Кан, про справу англійсько-італійського союза. Він каже, що англійсько-італійського союза не буде.

НОВИЙ ІРЛЯНДСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ СКЛИКУЄ ПОЛУДНЕВИЙ ІРЛЯНДСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ДЛЯ ПРИНЯТТЯ ДОГОВОРУ.

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 12. січня. — Новий ірляндський президент Артур Гриффит скликує ще й полудневий ірляндський парлямент (сей парлямент був вибраний торік за постановою британського уряду, але не був скликаний), щоби і він потвердив англійсько-ірляндський мировий договір.

Властиво мав його скликати британський король, але скликує самий Гриффит, аби не було протестів невдоволення.

Імон де Валера заявив, що сього парляменту не признає і його постанови вважає неважними.

ФРАНЦУСЬКО-ПОЛЬСЬКІ ПЛЯНИ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЧИНИ.

ЛЬВІВ, 18. грудня, 1921. — Тутешня польська ґазета „Хвіля" (видавана Жидами-сіоністами) доносить:

Круги наближені до дипльоматії великих аліянтських держав поширюють у Варшаві вістку, що конференція в Лондоні між Бріяном і Лойдом Джорджем торкалась також справи Східної Галичини.

Імовірно Бріян пропонує наданне Польщі мандату на 25 літ, з тим, що границі, назначені лінією Корзона, мали би бути справлені на користь Польщі, через приділенне для неї бориславського округа. Львів мав би дістати окремий статут на зразок Данціґу під охороною Ліґи Народів.

По 25 літах Східна Галичина, з виїмкою Борислава і Львова, мала би дорогою голосовання припасти Росії або Польщі. Якщо до тої пори відносини в Росії не зміняться, Східна Галичина без голосовання мала би остатись при Польщі. Бориславський округ признано-б Польщі тому, щоби сей промисловий басейн охоронити від економічних потрясень, тимбільше, що по думці Франції Росія не потребує нафтових копалень в Бориславі, бо має більші і обильнійші копальні в Баку, відки вигіднійший експорт.

ПОЛЬСЬКИЙ ЗЛОДІЙСЬКИЙ ПЛЕБІСЦИТ У ВИЛЬНІ.

ВАРШАВА, столиця Польщі, 10. січня. — Вчасні неурядові звідомлення з польського „плебісциту", який Поляки зробили собі у Вильні й окрузі, виказують, що около 70% голосувало, та що з того яких дві третини голосувало за Польщею.

В самій Вильні голосували тільки половина населення і то майже самі Жиди.

Польський міністерський кабінет радив нині над проектом польської „автономії" для Вильни.

РОСІЙСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ХОТЯТЬ ПРИЗНАТИ ЦАРСЬКІ ДОВГИ.

МОСКВА, столиця Московщини, 12. січня. — Большевицький комісар Леон Каменев заявив, що большевицький уряд буде вести переговори з аліянтами в Ґенуї, в Італії, у справі признання і сплати аліянтським капіталістам російських державних довгів, які затягнено за влади царів і Керенського.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сити і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ЦАРСЬКІ ТА БОЛЬШЕВИЦЬКІ ЗУСИЛЛЯ А ПРАВДА.

Не лише в історії Росії, але відай в історії цілого світа ледво чи знайдеться така друга подія, як подорож цариці Катерини Другої з Петрограду на стрічу австрійського цісаря Иосифа Другого. Стріча мала відбутися в місті Харкові на Україні і пануючі двох, тоді може наймогучійших держав світа мали обговорити такі важні справи, як поділ Туреччини і новий поділ Польщі. Цариця дала до зрозуміння своїм прибічникам, що вона хоче покористуватися подорожею по Московщині, Білій Руси та Україні для пізнання життя-буття підлеглих її народів. Згідно з волею цариці керманичі подорожі давали її часто можність переживати подорожування для оглядання околиць, для розмови з народом, випитування про житте. Сучасні історики записали з подробичною докладностю подорож цариці. Здається, що ніколи ще ніодна цариця не їхала таким гарним краєм. Історики розказують про богаті села та цвитучі міста, якими вона переїздила. Села, і без того чепурні, були прибрані на її приїзд як на найбільше свято. Всюди було видно достаток та нечуване богацтво. Попри дороги паслися череди ситих овець, отари худоби і табуни коний. Навіть лісові пущі виглядали як городи. Селяни, міщани, козаки, — просто люди усіх верстов, з котрими цариці случилося говорити, були вдоволені з добробуту, не находили ані одного слівця дорікання проти уряду, не могли пригадати собі урядового зловжитку або податкового здирства. Всі величали справедливість судів, моральність церковників, справність чиновників, уважливість війск. Селяни були такі раді бачити царицю, що всю дорогу з Петербургу до Смоленська на Білій Руси, а звідти до Харкова висадили деревами, котрі запалені в ночі, горіли як смолоскипи, переміняючи темну ніч на білий день.

Такі і тим подібні річи записали царські історики про сей триюмфальний похід цариці по російській імперії. Не записали вони лише одного, хто знає, чи не найважнійшого, одні свідомо, другі несвідомо поминули найголовнійшу річ: що вся ся велич подорожі, богацтво краю, вдоволенне народу було одною великою машкарою, одною театральною шопкою, одною брехнею, обчисленою на отуманенне розпусної цариці та її заграничних гостий. Як лише цариця заявила свою волю пізнати свої краї та народи, її любовник та дійсний керманич держави Патьомкін взяв цілу справу в свої руки; в інтересі його як царицевого керманича лежало, щоби цариця віднесла як найкраще враженне зі своєї подорожі. Він знав, що вдоволена цариця оставить його на далі правити великою імперією. Він взяв за діло з чисто московською простотою та доцільностю. Се він подбав за те, що царицю повезено не селами, де вона могла побачити і голод і нужду, але незаселеними пустарями. Туди він вислав цілі армії майстрів, ремісників і артистів, щоби виставили на борзі гарні села — на принятте цариці. Коли цариця підїздила до села проти неї виходили перебрані за селян-кріпаків актори, жовніри і шляхта і розповідали цариці вивчені з гори історії про щасливе житте під її берлом.

Великі обманьства ще й до нині не перевелися в Росії. Пише один американський інжинер, котрий побував в большевицькій Росії довший час:

„Підчас мого дволітного побуту в Росії я завважав, що більшість ґазетярів, відвідуючих сей край, була людьми без розуміння російського життя та без досвіду в промислових та економічних справах. Вони приїздили до Росії серед нечуваних обмежень. Їм визначували большевицького драгомана (переводчика), котрий позваляє їм бачити і чути лише те, що переходить через большевицьку цензуру. Їм дають зараз гарний дім на мешкання, добру поживу, автомобіль до виїзду, і вивозять їх як найчастійше до театру, на представлення з танцями та концерти (які в Росії завсігди були найліпші в світі) і показують їм большевицькі вистави. Короткість їх побуту в Росії та незнанне мови народа відтинає їх зовсім від розуміння дійсних умов."

Наведені слова були писані американським інжинером, котрий звесь Ройел Р. Кілі. Поїхав він до Росії як інжинір, зацікавлений новими питаннями та захоплений новим духовим підемом в російськім народі. Він хотів розслідити російські фабрики та переконатися, на скілько вони дадуться привести до ладу. Спершу його приняли з великим почестями. Сам Ленін витав його і давав йому всякі можливі полекші для обїздки фабрик і пізнання промислових умов краю. Се однак тревало лише так довго, поки Кілі не заявив свого чесного переконання, що власне огляданне большевизму на місци переконало його про повну безвихідність комуністичної політики. Большевицькі комісарі не дозволили йому вертати до рідного краю, а далі заарештували його і запроторили в тюрму, де він сидів аж до того часу, коли большевики призналися перед світом про страшний голод в Московщині і просили буржуазні уряди ратунку. Як відомо, начальник американських ратункових товариств, обєднаних в так звану Американську Ратункову Адміністрацію, заким став говорити з большевиками за ратунок голодуючих, зажадав випущення на волю всіх Американців, вязнених в російських тюрмах. Тоді й вийшов Кілі. Тепер його спостереження, друковані в поважних американських місячниках, розходяться межи мілiони читачів — большевикам на науку, що правда сильнійша як всі тюрми світа.

Большевиків признають капіталісти,— лише не хотять признати соціялісти.

Большевики телеграфують з Москви „радісну" вістку, що аліянти їх признають.

Кажуть вони, що се, що аліянти запрошують їх на економічну конференцію в Ґенуї, в Італії, є властиво признаннем большевицької влади. Се вони називають великим успіхом, бо, кажуть, остаточно їх вороги, капіталісти їх признали.

Правду казати, **чому не мали би капіталісти признати большевиків?**

Вони не тільки повинні їх признати, але повинні дати їм ордери і зробити їх почесними членами своїх клюбів.

Бож большевики тепер у всьому слухають капіталістів. Все, що капіталісти подиктують, большевики виконують послушно і смирно. Кажуть капіталісти покасувати в Росії комуністичні пляни в промислі і торговлі, Ленін послушно заявляє, що ол-райт і касує. Кажуть привернути приватну власність і свобідну торговлю, Ленін послушно заявляє, що ол-райт і касує. Кажуть заложити банк на основі приватної власности, Ленін заводить. Кажуть, щоби привернули золоту підставу для істнования рубля, привертає. Кажуть признати царські довги, признає. Кажуть давати всякі концесії заграничним капіталістам, він дає.

Ленін тільки скличе свої послушні совети; скаже їм „спіч"; вони плещуть в долоні; ухвалять резолюції; — а потому він вже самий з другими комісарами „ухвалює" „закони", якими касує неістнуючий комунізм і привертає капіталізм.

Чого ще треба більше світовим капіталістам?

Будьте ласкаві, скажіть, чи може ще бути більше ласкавий і послушний капіталістам комуніст від Леніна?

Не може! І навіть Ракефелер не потрафив би ліпше відбудовувати на большевицькій руїні капіталістичного устрою як се робить Ленін!

І пощо тягнути Ракефелера, аби заводив капіталізм при помочі проливу крови, коли Ленін заведе його своїм „спічом".

І якби Ракефелер валив комунізм, а заводив капіталізм в Росії, то комуністи казали би, що се ворог, капіталіст, проти котрого треба боротись, але як тусаму роботу робить вожд комунізму, то вона прийметься без проливу каплі крови, просто, смирно і послушно.

Капіталісти того хотіли і тільки на се ждали.

Нині Ленін побитий, в полоні у капіталістів, в їх сітях, а капіталісти побідники.

Вони осягнули свою ціль.

1. Большевики знищили для них економічно Росію й Україну.

2. Знищена Росія й Україна для капіталістів вже не є державами, але **кольоніями** для свобідного визиску при помочі нечуваних концесій, які їм признають большевики.

3. Знищенне комунізму самими большевиками на довгі літа убиває віру серед робучих мас, що вони зможуть проти волі капіталістів побудувати комуністичні держави.

Більше світовим капіталістам не потрібно нічого. Се є найвисша ціна, яку могли їм большевики заплатити і заплатили.

Тепер властиво капіталісти повинні стати опікунами большевиків. Повинні коло них ходити так делікатно як коло дітий, бо ніхто їм їх вже не заступить ані не сповнить тої великої історичної прислуги.

Аліянти повинні Леніна просити не тільки до Ґенуї, але й усюди: до Лондону, до Парижа, до Риму, до Брукселі і до всіх більших міст у цілому світі. Скрізь повинні йому робити паради і приймати гостинно та казати: **„Он, гляньте, сей чоловік казав, що знищить капіталізм, а як він знаменито знищив комунізм! Слава йому від всіх капіталістів во віки і амінь!"**

А ще Пілсудський або Падеревський, за прикладом кайзера, повинен би угостити Леніна вином як кайзер на відхідне угостив був у себе Скоропадського.

• • •

Як те все красно іде для капіталістів, а темнюки большевицькі і півбольшевицькі кажуть, що то так красно іде для комунізму. Красно, нічого й казать, як з Петрового дня!

Нехайже тішиться Ленін і його заушники признаннем для большевиків від аліянтів, але ні він ні його заушники ніколи не діждуться, як і ніколи досі не були діждались, признання від соціялістів і всіх робітників.

Бо вони знають, що через большевицькі блофи і шахрайську пропаґанду капіталісти осягнули велику побіду на довгі часи.

А побідою капіталістів нічого тішитись робітникам.

Особливо признаннем для большевиків не мають чого тішитись робучі маси України, бо се признанне означає, що світові капіталісти загортають Україну яко свою кольонію для необмеженого визиску. Значить, з ласки московських большевиків граблять вони працю і богатства українського народу.

„ГІРШЕ ЛЯХА СВОЇ ДІТИ"...

„L'Ukraine"—Україна". — Нова Директорія, або „в осени літо". — Ґраф Холоневський, новий кандидат на гетьмана. — Темні люди—темні гроші.

(Від спеціяльного кореспондента „Свободи").

І сумно, і тяжко, і соромно писати про те, що діється останніми часами в наших наддніпрянських еміґрантських кругах. І не хотілося-б про се писати, щоб не завдавати жалю нашим американським землякам, щоб не показувати їм поганих прикладів, щоб не давати їм підстави казати: „бач, і вони не святі, і вони чорненькі, як і ми грішні"...

Та з пісні слова не викинеш. Хоч не хочеться, хоч нудить од цього політичного бруду — а треба про це писати. Вже хоч би для того, щоб показати людям, **як не треба** робити політики, **як не треба робити** національної справи. А може хто й схаменеться, побачивши, що за такі діла не дуже хвалять, а коли й не схаменеться, то принаймні другі побачуть, що то за птахи й чого вони варті.

Все частійше пригадуються останніми часами гіркі, напоєні жовчю й слізми слова батька Тараса з його „Посланія":

„Доборолась Україна
До самого краю;
Гірше Ляха свої діти
Її розпинають;
Замість пива — праведную
Кров із ребер точуть"...

Велике пророче серце батька Тараса вгадувало, що по „славних прадідах великих" прийдуть „правнуки погані", й тому він звертався зі своїм „Посланієм" не тільки „до мертвих і живих", але й до „ненарожденних". Нині ті колишні „ненарожденні" живуть і тішаться життям, але, замісць робити то своїм коштом, вони то роблять коштом „неньки-України". На словах вони готові й життя за неї віддати, а на ділі продають її гуртом і в роздріб.

Здавалося-б, що маємо вже на европейській еміґрації досить часописів. Здавалося, що всі напрямки й відтінки вже мають свої „оргáни", де вони можуть розвивати свої „ідеали". Та то тільки так здавалося, бо перед двома-трома тижнями в Відні, зявився новий „орган" — разом в українській і французькій мовах: „Україна" —„L'Ukraine".

Казав колись російський поет Пушкин: „Люблю я нові журнали — плодять чутателів они". Та наш новий „журнал", як і взагалі наші еміґрантські видання, ніяких „нових читателів" не „плодять", бо не для „читателя" він видається. Мета його — підтримувати й ширити серед українського громадянства ідею українсько-польсько-французького зближення, себ-то ту ідею, яка найбільше лиха накоїла українській справі й яка найбільше себе скомпромітувала.

Виданне журналу коштує грошей, навіть у Відні, де нюйорський жебрак почував би себе міліярдером. А нова польсько-французька „Україна" ще заповідає, що вона незабаром переходить до власної друкарні. Звідки-ж беруться гроші? Певна річ, що не з українського джерела. Очевидно отже, що „правнуки погані" просто продали те, що їм не належить, себ-то фірму „Україна". А кому? То байдуже: аби платили.

Імен своїх співробітників і провідників „Україна" не називає. За редактора підписує Галичанин др. Іван Козакевич, але кожен розуміє, що це тільки параван, за яким ховаються значнійші фіґури. Далі виступає там якийсь таємничий „Зєднаний комітет повстанчих національних зїздів". Ясна річ, що й цей комітет — безсоромна вигадка, бо коли-б ґешефтярі з „України" дійсно попалися повстанцям у руки, то ті-б їм показали, як торгувати іменем України. Нарешті, ще фіґурує в „Україні" якийсь отаман Струк. Це також фальшованне, бо правдивий Струк бється з большевиками на Україні.

Далі здавалося-б, що маємо вже закордоном досить українських урядів. Виходить, що й це не так, бо що-йно читаємо „маніфест" трьох бувших членів Директорії — Макаренка, Швеця й Андрієвського, — що вони „приняли на себе обовязок дбати про добробут України в її внутрішніх і міжнародніх справах". Макаренко й Швець цілий рік „дбали" про Україну в Відні на Кертнерштрасе, в дорогім готелю Майсль і Шадн. Останній рік вони сиділи тихо. Тепер вони намовили до своєї компанії Андрієвського й вже втрох знову починають „дбати". Хто їх про це просить, кому це потрібно? Насамперед їм самим, а очевидно також і тим темним силам, що стоять за їх спиною. А Україна знов виступає тільки в ролі обєкту, це — тільки товар, який можна продати.

Цікаво, що „Україна—L'Ukraine" дуже обурилась виступом Макараенка й Ко. і оповістила від імени неістнуючого „зєднаного комітету повстанчих національних зїздів" і за підписом таємничого Струка, що „бувших членів Директорії Макаренка й Швеця за дезертирство й розграбованне народнього майна проголошено зрадниками народу". Що це: „своя своїх не познаша" — чи перелякалась „Україна-L'Ukraine", що Макаренко, Швець і Андрієвський будуть для неї небезпечними конкурентами під оглядом одержання субвенцій, дотацій і квот? Так чи сяк, а ця сварка рідних душ не може не викликати гіркого усміху.

Нарешті, здавало-б, що маємо вже цілком досить і кандидатів на український гетьманський престол. Скоропадський, Вишиваний, Ханенко, Полтавець-Остряниця, Бискупський, — хвалити Бога, стало-б на три України. Та де-кому цього ще не досить. Принаймні зачуваємо, що група берлінських українських монархістів на чолі з бувшими самостійниками О. Макаренка та М. Кривецького подала через І. Андрущенка й Е. Єфімовського особливий „меморіял" до „вищої монархічної ради" в Берліні, пропонуючи кандидатом на гетьманський престол якогось графа Холоневського. Що то за граф Холоневський, яке його минуле й які його заслуги перед Україною — цього ніхто не знає. Та не в тім річ. Головна річ, щоб утворити якусь нову „кліточку", під яку можна було-б щось дістати й коло якої можна було-б годуватись.

Заповіт Драгоманова, що „чиста справа вимагає чистих рук" — хто тепер на це зважає? Грошей на світі є тепер багато, пливуть вони легко й швидко, на „добру ідею" знаходиться багато покупців, — чому-ж не брати „під Україну", коли знаходяться такі, що дають, і добре дають, так що стає і на хліб, і на масло до хліба, навіть на шампан?

І беруть! На ці гроші основуються нові баламутські часописи, утворюються фантастичні уряди, вигадуються нові кандидати-гетьмани. Власне, можна було-б тільки сміятися з легковірности й недосвідчености тих, хто дає гроші цим політимчним ґешефтярам, авантурникам і пройдисвітам — коли-б тут не була замішана ідея України, коли-б це не шкодило тій ідеї, за яку правдиві сини народу вже пролили й ще готові пролити сторіки своєї святої крови. Хто може оцінити, хто може зважити ту невимовну шкоду й ту тяжку кривду, яка робиться тій всім нам дорогій ідеї цими виродками нашого суспільства?

Ми свято віримо, що на цих виродків прийде кара, коли настане день визволення України. Але ще краще було-б, коли-б над ними справдилося друге слово батька Тараса з того-ж „Посланія":

„Ох, як би то сталось,
щоб ви не вертались,
Щоб там і здихали,
де ви поросли!"

Берлін, 21. грудня, 1921.

Радянин.

Dr. EUGENE PETRUSHEVICH

President of Galicia (West Ukrainian Republic)

EAST GALICIA THE KEY TO PERMANENT PEACE IN EASTERN EUROPE

Why American Readers Should be Interested in the Galician Question and Should Feel Sympathy and Extend Moral Support to An Oppressed and Liberty-Loving People, Seeking Self Determination

East Galicia is the political storm center in Eastern Europe. When Galicia, comprising 72 per cent of Ukrainians, shall become the home of established national rights with aspirations fulfilled, there will be peace and prosperity in Eastern Europe and not until them. If Poland is allowed to take Galicia and to continue her couse of oppression and exploitation, as she is bent on doing, then Eastern Europe will have its "Alsace-Lorraine" for the next fifty years.

East Galicia, known throughtout the world for its famous oil-fields, and during the world war, for the most bloody battle fought during the siege of Peremishl, is that portion of Ukraine which formerly belonged to Austria-Hungary. It is the portion of the old Ukrainian Kingdom with an area of 29,000 square miles, and a population of about 5,500,000 people. Ukraine was a prosperous nation up to the end of the thirteenth century. Then for nearly five hundred years she was invaded time and again by the Tartars, and despoiled by them and other hordes from Asia. Too weak to enforce her rights she fell a prey to Russia and Poland. Finally, on the dismemberment of Poland, the greater part of Ukraine, with her capital Kiev, remained under Russia, while the smaller part known as Galicia, with Lemberg as its capital, fell under Austria-Hungary. From now on we will discuss the question of Galicia only.

The position of the Ukrainians of Galicia during the eighteenth and nineteenth centuries was intolerable. As someone has phrased it: "To the ruling of Hapsburg dynasty the farmer-nation of the Ukrainians was good enough to pay taxes, to supply recruits, and furnish manure for the cultural progress of the Poles." This aptly applies because it was the rich Polish nobles, the land-holding tyrants who oppressed the people of Galicia on the one hand, and intrigued at Vienna to cheat them out of their natural rights on the other. But during all these years of unspeakable tyranny, oppression and hardships, the Ukrainian language survived and the national spirit lived.

It was in November, 1918, that the military forces of defunct Austria were disarmed by the order of the Ukrainian National Assembly which met in Lemberg, and voted that the Ukrainian territory of Austria-Hungary shoul henceforth be an undivided political entity. In this way the Galician Republic was formed with a constitution on the Swiss Model. Dr. Eugene Petrushevich was elected president. Thus the government was established.

That Government ruled in Galicia for nine months, installed peace and order and organized an army which defended the boundaries of Galicia against the Poles and Bolsheviki until June 25, 1919, when the Supreme Council, in which the United States of America was also represented, authorized Poland to occupy Galicia temporarily, reserving to itself, however, the final disposition of the fate of that country. This authority was given to Poland on her misrepresentation that the Government of Galicia was Bolshevik and that unless Poland occupied Galicia that country would be immediately occupied by Russian Bolsheviki. Then came General Haller's trained and well equipped army from France. The Galician Government under such pressure was compelled to leave its own country. The Ukrainian forces were also compelled to abandon East Galicia and were finally driven over the border by the Poles and the remains of that army is now interned in Czecho-Slovakia. The Government, however, still does exist and performs its functions, though in exile.

The national aspirations of the Galician Ukrainians were recognized at the Paris Peace Conference and in all the subsequent meetings of peace envoys and by the Supreme Council and the League of Nations. Even so late as November 4, 1921, Lloyd George, in the British House of Commons, declared that the Galician question will be settled in the near future by the allied and associated powers at one of the meetings of the Supreme Council.

There has always been a large place in the hearts of Americans for the Polish nation. But it is difficult even for a sympathetic American with any ideals of justice, or fit regard for the rights of mankind to square the conduct of Poland in Galicia. The suppression of oll independent Ukrainian newspapers, the seizure of most of the Ukrainian schools, the forcible polonization of East Galicia, where statistics show only 12 per cent of Poles, together with the imprisonment of more than 200,000 of Ukrainians, and the deliberate murder of thousands more does not impress Poland's friends in freedom-loving America. At this point it may be added that Poland is committing similar outrages in Lithuania and White Ruthenia. Poland is simply doing in Galicia what her people have complained of against Russia and Germany for more than a century, with this difference, that the Ukrainians in Galicia suffer much more at the hands of Poland than the Poles did from either Russia or Germany. Poland is seeking to suppress the national existence of the Ukrainians, to possess their country rich in natural resources, and to annex it to Poland. Her plea is without justice, her acts without honor, and her conduct unspeakable.

The problem of East Galicia is simply to compel Poland, through the exercise of the public opinion of the world, to give up her pretentions to Galicia, to withdraw her military forces and to hand this country over to its rightful owners. And it is our strong belief that the Supreme Council will thus settle the question of East Galicia.

(Capital Press Bureau, Washington, D. C.)

LOCAL UKRAINIANS SEND RESOLUTIONS

Protest is Sent to U. S. Government Against Polish Occupation of Homeland

Ukrainians living in E. Youngstown passed resolutions at a meeting recently in which they ask President Warren G. Harding and the government of the United States to intercede in behalf of their countrymen across the sea. Ukrainians claim that the Polish government is oppressing them.

The resolution says that the Polish government is violating the terms of St. Germain and that the atrocities said to have been committed in East Galicia are comparable in their cruelty, ruthlessness and number of victims only perhaps with the Turkish atrocities in Armenia.

The Ukrainians ask that the temporary Polish military occupation of East Galicia be immediately terminated and that the lawful government of the country headed by President Dr. Eugene Petrushevich be formally recognized.

The resolution is signed by Michael Tkaczyshyn.

КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

З ДНЯ.

Пан Фелікс Кон.

Славянське Бюро з Праги, столиці Чехословаччини, повідомляє під датою 28. грудня, 1921, що большевицький комісар Фелікс Кон (Поляк), сказав, що Україна лежить в Росії, та що українські повстанці є бандити, і додав, що большевицька червона армія змітає їх з лиця землі.

Отже Лях-большевик, Фелікс Кон, ставши одним з комісарів на Україні, змітає українських повстанців з української землі при помочі наїзницької московської армії, як колись польська шляхта змітала українських Гайдамаків при помочі війск цариці Катерини.

Бо Лях, чи він шляхтич чи большевик, то він однаковий, хочби прозивав себе й „українським" комісарем.

Свій до свого.

Царський генерал А. Слащов, котрий донедавна ще бився за царя, хотяй вже царя не було між живими, тепер „змінив погляд" і втік з Криму до Росії в Москву й там зголосився на службу до большевицької „червоної" армії.

Большевики сим набутком дуже тішаться. Але що-ж тут є такого особливого? Адже большевики мають в армії і в урядах 2 міліони царських посіпаків, котрим все одно, хто царить, аби царив по царському!...

„Самостійна Україна" — з російською почтою.

Листи, які тепер приходять з України, де є „радянська українська влада", яка розповідає, що Україна є самостійна, — мають російські марки і російські печатки.

Таксамо „самостійна" як за Раковського була Україна також і за царів.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Н. К., Пітсбург, Па. Ми ніколи не містимо дописи, як не знаємо, хто її написав.

І. Г., Филаделфія, Па. Раковського признав тільки Пілсудський в мировому договорі з ним в Ризі, 18. марта, 1921, а більше ніхто. Ясна річ, що український нарід не признає на Україні ані Раковського, признаного Пілсудським, ані Пілсудського, признаного Раковським.

ЗАЧНІТЬ ТЕПЕР КУПУВАТИ
MAGNOLIA
і
STAR MILK

І ЩАДІТЬ ПРЕМІЙОВІ КАРТКИ НА ЦІННІ ПРЕМІЇ.
Пішліть на котру небудь адресу на противній стороні премійової картки по ілюстровану премійову лісту.
„Виплатиться щадити премійові картки".

ПОЧЕСНИЙ ЗЛОДІЙ.

(Байка).

(МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН).

На мітингу зійшлись пролетарі
Каменярі і слюсарі,
(Не тут — в Республіці Радянській,
Де править уряд окупантський).
Щоб так, як водиться, президію обрати,
Тре-ж кандидатів називати:
„Петро, кричать, найдовше тут працює!
Петро хай головує"!
Вперед Петро виходить
Й таку заяву робить:
„Який-ж я, громадо, голова?
Тож чесний мусить буть добродій,
А я, панове, — злодій!"
— „А що-ж ти, Петре, вкрав?" — робітники питають.
— „Що вкрав? Не криюся, хай всі присутні знають.
Щодня поцуплю щось, як з фабрики виходжу —
Чи рашпиль, чи свердло, чи молот, чи обценьки.
Бо дітки вдома ждуть маленькі —
Голодними їх бачити не можу...
Продам украдене і хліба шмат куплю,
Жалію бо й люблю —
Самі ви знаете, який советський заробіток!..."
— „Та ми всі злодії такі!"
— „Та то-ж для діток! —
Кричать робітники:
„Не кралиб, з голоду прийшлося-б подихати!
Щодня і так гуде нутро!
Нема защо на тебе нарікати,
Буде за голову Петро!"
Петро скоривсь громаді
Й розсівся на естраді:
„Що-ж волі вашій — каже — підлягаю
І злодіїв я збори відкриваю,
А на обставини вважаючи момента
Раковського, Держави Президента,
Почесним злодієм обрати пропоную"...
Враз пропозицію ухвалено такую,
Й Раковський титул той дістав.
. . . .
Чимало я, панове, знав
Начальників Держав,
Почесних титулів, котрим не бракувало,
Але, здається, не бувало,
Щоб хоч один такий добродій
Почесний називався злодій.

(„Укр. Трибуна"). **Л. Грабуздович.**

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Вже вийшла з друку книжка в англійській мові під заголовком „КОБЗАР УКРАЇНИ". Є се вибір найкрасших поем Тараса Шевченка, перекладених на англійську мову доктором Гонтером. Книжка робить гарне враження коли буде поширена серед англійського світа, може зробити українському народови незвичайно велику прислугу.

Зверхній вигляд книжки заховав всі українські характеристики. Всередині книжки находяться многі мініятурні образці з українського життя і портрети поета. Окладинки книжки прикрашені артистично зробленими вишивками, котрі відразу звертають на себе увагу. Сама книжка друкована на добрім ґлясованім папері.

Українці повинні постаратись о се, щоби сю книжку поширити в Канаді, Злучених Державах і Англії. Премієри, міністри, посли, всі університети, професори, редактори ріжних часописий повинні дістати сю книжку від українського громадянства в Америці.

Цю книжку можна набути у всіх книгарнях або в самого автора.

Ціна її виносить два доляри за один примірник.

КОМІНТЕР І СОВНАРКОМ.

„Поляр" доносить: Роспорядженням совнаркому комінтерн позбавлений права самостійно посилати спеціяльних курерів за кордон без відома й санкції комісара по закордонним справам. Про це розпорядження дано знати по всім закордонним пунктам і місіям.

ВІДКРИТА ПЕРЕДПЛАТА
на дневник
„УКРАЇНСЬКУ ТРИБУНУ"
яка виходить у Варшаві, **на 1922 рік.**
УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:
На місяць з доставкою за кордоном:
в Америці — 1 дол.
у Франції, Голяндії й Бельгії — 10 фр. франц.
в Італії — 10 лірів
в Швайцарії 5 фр.
в Німеччині — 75 мар. нім.
в Чехословаччині — 25 кор. чес.
в Болгарії — 50 левів
в Румунії — 50 лей
в Австрії — 1400 кор. австр.
в Югославії — 15 динарів.
Адреса: **„Українська Трибуна", Варшава, Новий Світ 22 (Nowy Swiat 22) Warsaw, Poland.**

НА УКРАЇНУ

Зимові знижені ціни вже увійшли. Прямі получення до всіх портів України. Добрий харч і подостатком. Осібні кімнати. Обширні місця на деку. Всякі вигоди новітних кораблів.
RED STAR LINE
Кораблі відїзджають кождого тижня.
З Ню Йорк до Плимавт, Шерборг і Антвер:
Finland . . . . . Jan. 7
Kroonland . . . . . Jan. 21
Zeeland . . . . . Jan. 28
Стає в Галіфакс їдучи з Европи і до Европи.
З Ню Йорку до Віго, Гамбургу і Данцігу:
Samland . . . . . Jan. 19
AMERICAN LINE
З Ню Йорку до Плимавт, Шерборг, Брунсбуттел і Гамбург:
Minnekahda . . . . . Jan. 26
Mongolia . . . . . Feb. 23
Всіма дорогами до Польщі.
З Ню Йорку до Гамбургу:
Haverford . . . . . Feb. 9
Стає в Queenstown їдучи до Европи.
WHITE STAR LINE
З Ню Йорку до Шерборг і Саутемптон:
Olympic . . . . . Feb. 18
Adriatic . . . . . Feb. 18
Majestic . . . . . May 20
(найбільший в світі корабель)
INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE CO.,
власник 120 кораблів—поемности 1,300,000 тон.
9 Broadway, New York City
або місцевих агентів

ЗДІБНИЙ ДО БОРБИ
Найбільша борба на світі є борба межи недугою і здоровлем.
ЕМУЛЬСІЯ SCOTT-А

се надзвичайно сильне средство відживлює і скріпляє тіло чоловіка.
Scott & Bowne, Bloomfield, N. J.
— ТАКОЖ У ФАБРИКАНТІВ —
KI-MOIDS
(Таблички або зернисті)
НА НЕСТРАВНІСТЬ
20-19SK

ГАМБУРГ
Просто до
ҐДАНСЬКА І ВАРШАВИ
новими кораблями
ORDUNA Jan.21, Mar.3, Apr.14
ORBITA Feb.17, Mar.31, May 12
OROPESA Mar.17, Apr.28, June9
Каюти для женщин і родин.
THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
26 Broadway, New York
117 W. Washington St., Chicago
або у місцевих агентів.

КІЛЬКО ПООДИНОКІ ГРОМАДИ ЗЛОЖИЛИ ДОСІ НА ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ.

(Виказ злагоджений девятий раз).

До дня 9-го січня 1922 р., зложили українські громади в Америці на Позичку Національної Оборони слідуючі суми:

1.	Chicago, Ill.	2,780
2.	Philadelphia, Pa.	4,848
3.	Jersey City, N. J.	3,071
4.	Woonsocket, R. I.	2,845
5.	Newark, N. J.	2,495
6.	New York City	2,115
7.	Hamtramck, Mich.	1,650
8.	Brooklyn, N. Y.	1,520
9.	Scranton, Pa.	1,400
10.	Buffalo, N. Y.	1,356
11.	Elizabeth, N. J.	1,295
12.	Syracuse, N. Y.	1,225
13.	Perth Amboy, N. J.	1,165
14.	Carnegie, Pa.	1,075
15.	Rochester, N. Y.	1,065
16.	Detroit, Mich.	990
17.	Shamokin, Pa.	915
18.	Minneapolis, Minn.	870
19.	Passaic, N. J.	800
20.	New Haven, Conn.	775
21.	Manville, R. I.	755
22.	Wilmington, Del.	735
23.	Chester, Pa.	715
24.	S. S. Pittsburgh, Pa.	715
25.	Centralia, Pa.	645
26.	Bayonne, N. J.	565
27.	Amsterdam, N. Y.	562
28.	Little Falls, N. Y.	560
29.	St. Joseph, Mo.	550
30.	Pittsburgh, Pa., N. S.	530
31.	Allentown, Pa.	525
32.	Boston, Mass.	520
33.	Millville, N. J.	465
34.	McKees Rocks, Pa.	440
35.	St. Louis, Mo.	430
36.	Manchester, N. H.	425
37.	Hanover, Pa., Rhone Sta.	405
38.	Trenton, N. J.	380
39.	Cohoes, N. Y.	370
40.	Baltimore, M.	365
41.	Avoca, Pa.	355
42.	Shenandoah, Pa.	336
43.	Addison, Conn.	320
44.	Cornell, N. Y.	300
45.	Bridgeport, Pa.	290
46.	Providence, R. I.	280
47.	Utica, N. Y.	280
48.	Stapleton, N. Y.	275
49.	Altoona, Pa.	270
50.	Rossford, O.	245
51.	Arnold, Pa.	215
52.	Holyoke, Mass.	210
53.	Wilton, N. D.	210
54.	Mattituck, N. Y.	205
55.	Mt. Carmel, Pa.	205
56.	Rome, N. Y.	205
57.	Jamaica, N. Y.	195
58.	Jeanette, Pa.	195
59.	Paterson, N. J.	195
60.	Stamford, Conn.	195
61.	Ambridge, Pa.	190
62.	West Easton, Pa.	190
63.	Yorkville, O.	190
64.	Woodhaven, N. Y.	185
65.	Desloge, Mo.	180
66.	Harra, Okla.	175
67.	Milwaukee, Wis.	175
68.	Washington, D. C.	175
69.	Wheeling, W. Va.	175
70.	Glastonbury, Conn.	165
71.	Racine, Wis.	160
72.	Curtis Bay, Md.	150
73.	Lancaster, N. Y.	150
74.	St. Paul, Minn.	150
75.	Hartford, Conn.	145
76.	Kansas City, Kans.	145
77.	Northumberland, Pa.	145
78.	Danbury, Conn.	140
79.	McAdoo, Pa.	140
80.	East St. Louis, Mo.	135
81.	Carteret, N. J.	130
82.	Whitestone, N. Y.	120
83.	Northampton, Pa.	115
84.	Peoria, Ill.	115
85.	Bethlehem, Pa.	110
86.	Nanticoke, Pa.	105
87.	Houston, Tex.	100
88.	Olean, N. Y.	100
89.	Phillipsburg, N. J.	400
90.	Ramey, Pa.	100
91.	West Park	100
92.	Youngstown, O.	100
93.	Braddock, Pa.	95
94.	Erie, Pa.	95
95.	Pittsfield, Mass.	95
96.	St. Michael, Pa.	95
97.	Central Falls, R. I.	90
98.	Lawrence, Mass.	85
99.	Tams, W. Va.	85
100.	Toledo, O.	80
101.	Canonsburg, Pa.	75
102.	Minersville, Pa.	75
103.	Portland, Oreg.	75
104.	Sanquoit, N. Y.	75
105.	Spring Valley, N. Y.	75
106.	West Pullman, Ill.	75
107.	Wilkes Barre, Pa.	75
108.	Camden, N. J.	70
109.	Granville, N. Y.	70
110.	Plainsboro, N. J.	65
111.	Vandergrift, Pa.	65
112.	Auburn, N. Y.	60
113.	Palmer, Mass.	60
114.	Bakerton, Pa.	55
115.	Latrobe, Pa.	55
116.	S. Deerfield, Mass.	55
117.	Dawson, Pa.	50
118.	Gary, Ind.	50
119.	Keipert, Pa.	50
120.	Majestic, Ky.	50
121.	New Castle, Pa.	50
122.	Phoenixville, Pa.	50
123.	Port Jervis, N. Y.	50
124.	Simpson, Pa.	50
125.	Smoke Run, Pa.	50
126.	Taylorville, Ill.	50
127.	Hammond, Ind.	45
128.	Middletown, N. Y.	45
129.	Bairdford, Pa.	35
130.	Decatur, Ill.	35
131.	Turners Falls, Mass.	35
132.	Whitinsville, Mass.	35
133.	Mahanoy City, Pa.	30
134.	Slickville, Pa.	30
135.	St. Francois, Mo.	30
136.	Wellsburg, W. Va.	30
137.	Adams, Mass.	25
138.	Bentleyville, Pa.	25
139.	Cleveland, O.	25
140.	Fall River, Mass.	25
141.	Johnstown, Pa.	25
142.	Leisenring, Pa.	25
143.	Loomis, N. Y.	25
144.	Mahanoy Plane, Pa.	25
145.	Putnam, Conn.	25
146.	Rutland, Vt.	25
147.	Unity Sta., Pa.	25
148.	Warren, R. I.	25
149.	Webster, Mass.	25
150.	Westbury, N. Y.	25
151.	West Rutland, Vt.	25
152.	Worcester, Mass.	25
153.	Bath, Pa.	20
154.	Bayside, N. Y.	20
155.	Carlisle, W. Va.	20
156.	Hazleton, Pa.	20
157.	Taylor, Pa.	20
158.	Winding Gulf, W. Va.	20
159.	Aliauippa, Pa.	15
160.	Augusta, Ga.	15
161.	Binghamton, N. Y.	15
162.	Bridgeport, Conn.	15
163.	Des Moines, Iowa	15
164.	Elmira, N. Y.	15
165.	Auburn, Wash.	10
166.	Battle Creek, Mich.	10
167.	Blue Stores, N. Y.	10
168.	Carson, Minn.	10
169.	Crabtree, Pa.	10
170.	Crompton, R. I.	10
171.	East Douglas, Mass.	10
172.	Garfield, N. J.	10
173.	Harrison, N. J.	10
174.	Leechburg, Pa.	10
175.	Long Island, N. Y.	10
176.	Lyon Falls, N. Y.	10
177.	Malvern, Pa.	10
178.	Mishawaka, Ind.	10
179.	Monessen, Pa.	10
180.	Oxford Furnace, N. J.	10
181.	Parksville, N. Y.	10
182.	Ramsen, N. Y.	10
183.	Rockland Lake, N. Y.	10
184.	Sayesville, R. I.	10
185.	Seymour, Conn.	10
186.	Washington Depot, Conn.	10
187.	Westerly, R. I.	10
188.	Williamstown, N. J.	10
189.	Williams Wille, N. Y.	10
190.	Cambria, Pa.	5
191.	Chalfont, Pa.	5
192.	Gorham, N. Dak.	5
193.	Hadley, Mass.	5
194.	Nemacolin, Pa.	5
195.	Olyphant, Pa.	5
196.	Ontario, Canada	5
197.	Watervliet, N. Y.	5

Не ждіть на нікого!
Не здавайтесь на нічию поміч!
Організуйте позичку у Вашій місцевости самі сейчас!

Гроші висилайте на адресу:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA, (Dept. 2)
1901 Columbia Rd., N. W.,
Washington, D. C.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ.

КРОВ ЗА КРОВ

НА ЗАПОРОЖУ.

Оповідання з другої половини 17-сотих років.

(Продовження)

(16)

Батюк запорядив, щоби всі готовилися до походу. Калмика повів до хати, де Параня вже поставила на стіл все, що мала під рукою. Не ждучи, аж його запросять, зараз сів за стіл. Їв і одночасно розповідав:

— Рибалки, що промишляли на Міусі, там де усть Кринки, вже вертали домів. Вони задержалися у маленькім сільци, яке тоді построїли, були втікачі з Гетьманщини. Там рибалки дожидали мене. Я саме тоді промишляв на Бобри і обіцяв пристати до них, коли удуть вертати з моїми шкірками. Зі мною були ще мої два сини. Найстарший, що їхав попереду, зупинив коня і, дивлячися на землю, кивнув на мене. Я підїхав до него і побачив се, що його задержало. В траві була виразна і свіжа тропа ватаги з кількадесяти верхових. Тропа йшла поперед нашої дороги, від сходу ід заходови. Ішла від Донщини саме до того сілця, до котрого ми прямували. Молодшого сина лишив я з візком навантаженим бобровими шкірками. Старшому велю ступати за мною в віддаленню пятьсот кроків. Я сам скочив з коня і ведучи його в руці пустився тропою в сторону сілця. Так я йшов які дві тисячі кроків, коли чую ізза корчів недалеко від мене тихе „псс, псс... псс, псс". Я пристанув і зі стрілою на тятиві та ножем у зубах наслухую. Ізза корча виповз хлоп. Я його не знав, але йому мусів бути знакомий.

— „Не іди дальше", каже хлоп шепотом. „Там Донці. Нехай твій кінь ляже. Іти лягай, щоби не зазріли. Тебе Бог наслав, може буде поратунок. Нині в ночи я не спав дома. Був у степу при конях. Коли стало свитати, я пустився з кіньми домів. Щасте, що не сів на коня, лише ішов пішки, а то були би мене взріли. Шкандибаю, пакаючи люльку... Коні ішли поволи за мною... чую, якісь голоси. Я присів, саме за отсими корчами. Дивлюся, а то Донці... Ов, думаю... в лихім вони намірі, коли не їдуть верхи, а ідуть пішки, ведучи коні в руках. Я лишив коні ось де і за ними. То поза кущі, то прищупнувши в буряні, де корчів не було. За ними, тай за ними. Чи, радше, поприних. Ішли так кроків, відси ще яких тисячу і задержалися. Поділилися на дві половини. Одна половина пішла гайта, друга віськa. Але не всі пішли дальше в сей і в той бік. По дорозі лишалися по одному. Ага! думаю, окружляють наше сілце. Погано, се напад. Сиджу в буряні, жду, наслухую. Як я побоювався, так і сталось. Напали на сілце. Людий не приготованих на напад, по найбільшій части ще сплячих повязали. Що мож було забрати, навантажили на вози. Добре поживилися. У нас ночували рибалки, що вертали з промислів. І їх всіх забрали, в купі з усім їх добром. Ото, хрещений народ! Рабує і бере ясир як нехрист Татарин. Саме тепер частина рабівників виїхала з сілця. Мабуть вертають в свою Донщину. Нам треба вступитися звідси, ані, то й ми попадемо в їх руки".

— Така небезпека справді була. Я зараз завернув і разом з хлопом та найстаршим сином підійшов до візка.

— „Ти казав, що ув з кіньми. Де вони?" питаю хлопа.

— „Ось тут недалеко", відповів. „В сім ярі. Тйди треба також спрятати твій візок і ваші коні. Знаю місце, в котрім буде дуже легко спустити візок в яр. Ніхто не догляне".

— Не гаючись, ми пустилися в сторону яру. Від сторони сілця залунав крик „ура!" і за хвилю бухнуло в гору кілька стовпів диму. То Донці, відходячи підпалили вирабовану оселю. Закриті корчами дивилися ми на поворот Донців. Було їх сорок. За ними йшли вози навантажені зрабованим добром. За возами, попривязувані до них арканами йшли полонені хлопи й баби. Діти сиділи на возах. Коло кождого воза їхав Донець з голою шаблею в руці. Возів було чотирнайцять і при них чотирнайцять Донців. За возами йшла худоба. За худобою їхала решта Донців — двацять оден.

— „Ти бачив усіх полонених?" питаю хлопа. „Счислив їх... всіх взяли?"

— „Баби й діти всі. Кожда родина при своїм возі. Хлопи попривязувані до власних возів. Хибує шість. Два ґазди і чотири парубки. Я семий".

— „Може вбити?" питаю.

—„Сумніваюся", каже. „Знаю, що сі чотири парубки пішли були в ночи на рибу зі скипками і валками. Вони, мабуть так як я, побачили заздалегідь Донців і десь притаїлися. Оба ґазди пішли були десь за бобрами. Десь, казали, мають понаставлювані капкани. Вони ще не могли вернути... вертають мабуть тепер".

— Стративши з очий Донців, кажу до хлопа: „Ідиж тепер в село. Як ті, що не попали в полон, вернуть, нехай разом з тобою дожидають мене. Я приведу поміч, може відібємо і людий і зрабоване добро".

— Ти прийшов до нас по сю поміч? — спитав Батюк. — Чи не запізно буде? Коли Донці відійшли? Дуже рано?

— Відійшли в само полудне. Я таки зараз, як лиш вони щезли мені з очий, пустився сюди... До вас їхав я пів дня і половину ночі, бо мій кінь не з найліпших.

— То все таки не зложенемо їх — замітив Батюк. — Пів дня і пів ночи вже минуло. Друге півдня, чи тепер, пів ночи потребуємо лише на те, щоби доїхати на місце нападу. Бачиш, що вже майже на цілу добу випередили нас. Заки їх здогонимо, вони вже будуть між своїми. Нас тут замала сила, щоби одоліти їх у них дома.

— Пождіть, я ще всего не сказав. Зловимо їх перед Міусом, заки перейдуть ріку. І коний не дуже помучимо.

— А то яким чудом?

— Ми будемо мати свіжі коні, а їх коні здорожені. Се одно. Друге... Вони без того потягнуть поволи, бо ідуть з возами, женуть худобу. Вони лізуть рачим ходом, а ми поженемо як вітер. Ми ще й випередимо їх. Ударимо з заду і з переду. Сю штуку втнемо, о я вислав сина поперед них, щоби продовжив їм дорогу о цілий день. Околицю знаю дуже добре, отже знаю, куди вони будуть вертати. Найкоротша дорога і найвигіднійша є просто ід сходови. Найліпша вона ще й тому, бо на тій дорозі і через Міус добрий міст. Я казав синови сісти на коня, окружити валку Донців, випередити її і міст спалити. Се дуже легко зробити і син певно вже зробив се, бо, кажу, вони тягнуть поволи, а міст смерековий і сухий. Береги ріки там високі і ріка глубока. Без моста через ріку там не проеруться. Низше сего моста є брід, але вони не важаться пройти ним, бо по обох боках броду такі багна, що ними пройде лише такий, що їх дуже добре знає. Донці потопили би там вози й коні.

— Гадаєш, що вони, як побачать спалений міст, задержаться відбудувати його?... Через те й ми здоженемо їх?

— Ні, не те. Вони там, гадаю, не задержаться, саме тому, щоби їх не здігнала погоня. До того по сім боці нема матеріялу на будову моста. Ліс по тім боці. Донці повернуть ід півночи, горі рікою, бо там, а се о цілий день дороги є дуже вигідний брід. Ріка між мостом і сим бродом вигинаєся підковою так, що як ідеш берегом з сего боку, то від моста до броду треба йти цілий день. По тім боці від моста до броду є лише пів години дороги. Се тому, бо ріка оперізує подовгасту, в наш бік висунену гору. Гора до нас ширшає та піднимаєся, до донського боку вузщає і спадає в низ.. Неначе грушка. Її грубий, рікою оперізаний кінець звернений до нас. По однім боці гори, при її вузшім і низькім кінци є через ріку міст. По другім боці гори є брід. Щоби сю грушку обійти горі рікою від моста аж до броду, Донці прогайнують цілий день. З сего ми скористаємо і переймемо їх. Зайдемо їх з переду, від донської сторони. Я проведу наших багном до першого броду. Пройдемо ріку і по тім боці від моста до другого броду підемо через гору... Через той низький кінець грушки, по коротенькій тятиві того лука, який робить ріка. Так отже станемо проти другого броду, ще заки Донці зроблять половину дороги від моста до броду.

(Дали буде)

ШИФКАРТИ
через ГАМБУРГ, АНТВЕРП, РОТТЕРДАМ, БРЕМЕН І ДАНЦІҐ, продаємо по компанійних цінах. Пашпорти виробляємо до одного або двох днів. Посилаємо гроші до краю в долярах або марках по найнизшім курсі з повною ґваранцією. По всякі інформації пишіть або зайдіть до:
EUROPEAN STEAMSHIP AGENCY 115 FIRST STREET, NEW YORK, N. Y.

МИХАЙЛО КЛИМ
НОТАР.
Продає шифкарти на всі лінії.
Спроваджує Родини з краю.
Виготовує афідевіти, полагоджує всякі справи правничі і нотаріяльні.
Продає і купує доми, лоти, фарми.
Виробляє позички на доми, переводить купно і продажу домів, виробляє контракти.
Асекурує будинки і посуди домові.
Посилає гроші до краю, скоро і безпечно.
Повірені йому справи полагоджує точно і совістно.
По всякі інформації звертайтеся лично або листовно до:
MICHAEL KLEM 4934 SO. ASHLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.
Telephone: Prospect 5006.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЧИТАЛЕНЬ І БІБЛІОТЕК.
Хто потребує українських книжок для Читальні чи Бібліотеки, най віднесеться у сій справі до Книгарні У. Н. Союза в Ню Йорку. Там є найбільший вибір української літератури, а й згадана книгарня дає на таку ціль зокрема назначений опуст на всіх книжках, що є у неї на складі.
Пишіть по катальоґ книжок та близші інформації на адресу:
UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,
30 East 7th Street, New York, N. Y.

AMERICAN BLACK SEA LINE
ПОСПІШНА ПАСАЖИРСЬКА ЛІНІЯ ПІД АМЕРИКАНСЬКОЮ ФЛЯҐОЮ З НЮ ЙОРКУ ПРЯМО ДО
ОДЕССИ

ВИГІДНИЙ І СКОРИЙ
S. S. ACROPOLIS відїде
JANUARY 28th
з Pier 34, Brooklyn, N. Y. о 12-ій в полудни.
Найліпша страва і обслуга.
Голоситись до льокальних агентів або
AMERICAN BLACK SEA LINE,
21-24 STATE STREET, NEW YORK CITY

ДО РІДНОГО КРАЮ
ЕКСПРЕСОВИМИ КОРАБЛЯМИ ЧЕРЕЗ
ГАМБУРГ, БРЕМЕН, РОТЕРДАМ, АНТВЕРПЕН І ГДАНСЬК

Старанна опіка і чесна обслуга. Каюти для всіх в третій клясі на 2, 4 і 6 осіб. Пашпорти і всі инші документи виробляємо без жадних клопотів для Вас. Переконайтеся а будете вдячні нам і самі собі.

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ до краю під гарантією. СПРОВАДЖУЄМО РОДИНИ ДО АМЕРИКИ І ПОЛАГОДЖУЄМО ВСІ СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ. В кождій потребі все вдавайтеся тільки до своєї української інституції, — Американсько-Українського Бюра. Наша шість-літна чесна обслуга нехай буде для Вас найліпшою запорукою.

По всі інформації пишіть або приходіть до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.

520 E. 6th Street, NEW YORK, N. Y. — 322 N. 8th Street, PHILADELPHIA, PA.

ЗА УПРАВУ БЮРА: — АНТІН ПАШУК, през.

БАЛТИЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ

ВПРОСТ БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ З НЮ ЙОРКУ ДО:

ГАМБУРГ	3 кляса	$103.50	і $5 податок
ГДАНЦІГ	" "	$106.50	
ЛІБАВИ	" "	$110.00	

ЗНАМЕНИТІ КОРАБЛІ-ДВОШРУБОВЦІ ВІДПЛИВАЮТЬ
„ЛІТУЕНІЯ" - - - 1. ЛЮТОГО
„ЕСТОНІЯ" - - - 22. ЛЮТОГО

Також нова пряма лінія між Лібав — Данціг — Галіфакс, Канада.

Зарезервуйте місце у наших уповажнених агентів у вашому місті, або BALTIC AMERICAN LINE, INC., Gen'l. Pass. Agents, 9 Broadway, New York City.

УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА СКРИПОК.

ВИРОБЛЯЄ НАЙЛІПШІ СКРИПКИ З НАЙЛІПШОГО ІМПОРТОВАНОГО ДЕРЕВА.

ПОСІДАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР СКРИПОК КРАЄВИХ — НІМЕЦЬКИХ І ЧЕСЬКИХ. — Продаємо по цінах подрібних і гуртових. — Приймаємо в направу всякі ушкоджені скрипки, поправляємо старі як і другі інструменти. — Продаємо дерево на скрипки і другі части входячі в обсяг скрипок. — Ґарантуємо наші скрипки, а в разі оправданого невдоволення звертаємо гроші.

Гроші належить висилати на почтовий моні-ордер, експресовий переказ або готівкою в реджістрованім листі. — На жадання висилаємо цінник.

Поручаючись ласкавим згладам української публики остаємось з поважанням Павло і Іван Гуменюк.

У всяких справах належить відносити ся до:
HOMENICK BROS., Violin Shop, 166 E. 2nd St., NEW YORK, N. Y.

ПОЧТОЮ
ТЕЛЕГРАФІЧНО
БАНКОВИМ ЧЕКОМ

СКОРО І БЕЗПЕЧНО ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ ПІСЛЯ ДЕННОГО КУРСУ

BOSAK STATE BANK
Scranton, Pa.

Приймає ощадностеві вклади почавши від одного доляра, а платить процент від дня вложення гроший.

Продає Шифкарти на як найліпші кораблі, на кожду морську лінію.

Урядово і совісно виготовлює краєві нотаріяльні і правні справи.

У всякій банковій справі пишіть або приходіть до:

BOSAK STATE BANK
Scranton, Pa.

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ ОБЄМИЙ
КАЛЄНДАР
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА
НА РІК 1922

Зладив д. Омелян Ревюк, редактор часописи „Свобода".

СЕЙ КАЛЄНДАР ОБІЙМАЄ 232 СТОРІН ДРУКУ ДОБІРНОГО МАТЕРІЯЛУ І ОКРАШЕНИЙ МНОГИМИ ІЛЮСТРАЦІЯМИ ЯК: ОБРАЗКИ, ІЛЮСТРУЮЧІ ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ У СТАРОМУ КРАЮ ТА РІЖНИХ КРАЯХ НА ЕМІҐРАЦІЇ. ПАПІР ГАРНИЙ, ДРУК ВИРАЗНИЙ І ЧИТКИЙ, ДУЖЕ ВІДПОВІДНА КНИЖКА НА РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК. СЕЙ КАЛЕНДАР ДРУКОВАНИЙ ДЛЯ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА, А СПОРЕ ЧИСЛО ПРИЗНАЧЕНО НА ЗАГАЛЬНУ РОЗПРОДАЖ.

ЦІНА 60 ЦНТ. (Марок не приймаєсь).

ХТО ХОЧЕ НАБУТИ СЕЙ КАЛЕНДАР, НЕХАЙ ПРИШЛЕ СВОЄ ЗАМОВЛЕННЄ ВРАЗ З НАЛЕЖИТІСТЮ ПОЧТОВИМ АБО ЕКСПРЕСОВИМ МОНІ-ОРДЕРОМ НА АДРЕСУ:

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

або на адресу Книгарні У. Н. Союза:

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,
30 E. 7th Street. - - - - - New York City.

Григорій КУНАШЕВСЬКИЙ
ПРЕДСТАВИТЕЛЬ ВСІХ КОРАБЕЛЬНИХ ЛІНІЙ.
Шифкарти на всі найвигіднійші Кораблі.
Старанна опіка для родин.

Родимці! Бажаєте святкувати в краю надходячі СВЯТА, старайтесь замовити собі місце до відїзду, поневаж число відїжджаючих з кождим днем зростає.

Бажаєте вислати грошеву поміч оставшій в краю рідні, висилайте її сейчас, щоб рідня Ваша змогла в час еще на СВЯТА таку отримати.

За всякою порадою повинні віднестись в повним довірєм до знаної Вам старої фірми, где все полагоджуєсь точно і ретельно

G. KUHASHEVSKY, 179 E. 3rd ST., NEW YORK, N. Y.

ДОПИСИ

КЛІВЛЕНД, О.

Значінне українських клюбів горожанських.

В Клівленді, Огайо, кілька літ тому зорганізувався Клюб Горожанський. Назва сего клюбу: Ukrainian League of Americanization. Горожани (сітізени) українського походження вступили в сей клюб. Та не велика була їх горстка. Помимо зазиву, помимо школи, яку утримував клюб через два роки для тих, що вибирали горожанські папери, число горожан як на Клівленд замале, бо не досягає навіть одної сотки. А в Клівленді сотки Українців, котрі мають свої реальности, або заняті в розмаїтих бізнесах. Декотрі із зле зрозумілого українського патріотизму навіть противляться агітації Клюбу за вибиранием горожанських паперів. Коли наш Клюб організувався, оден з діяльнійших тутешних Українців, що відїхав до краю, закинув мені зраду за се, що я промовляв на зборах прилюдно за вибиранием горожанських паперів. Але кождий розумний Українець повинен зрозуміти, що бути горожанином Злучених Держав не є зрадою рідного краю. Хто вибирав горожанські папери, той знає, що він вирікався горожанства австрійського, чи якого іншого, а не любови рідного краю. Ми берім собі примір з патріотичних Айришів. Коли нині Ірляндія добилася волі, то се спільна робота Айришів в Ірляндії і Айришів в Америці, котрі тут стали горожанами і справу айриську в Америці прилюдно з такою силою поперли, що Англія мусіла з тим числитися.

В нашій українській справі річ таксамо мається. Волю нашому рідному краєви можуть здобути тільки спільні змагання Українців у старім краю і Українців в Америці, а в першій мірі Українці-горожани. Се показалося найліпше нині, що клюби горожанські можуть більше зробити для визволення рідного краю, ніж маси Українців не горожан. Український Клюб Горожанський у Філядельфії виєднав у Вашінгтоні в комітеті справ заграничних публичне послуханнє для української делеґації в справі Східної Галичини і польських насильств над безборонним народом. Сего не могла виєднати ніяка наша політична організація, ані жадна інша. А яке се значіннє далекосягле буде мати, кождий зрозуміє. Така річ зєднає розгол є для Українців в Америці і публично відкриє всі польські насильства, про котрі американські ґазети не хотіли писати, та зєднає нам симпатії міліонів Американців, котрі до нашої української визвольної боротьби відносилися з упередженнєм. Поляки так уміли настроїти Американців, очернюючи нас яко елемент гайдамацький, бунтівничий, большевицький і всякий інший, що конечно нас треба було віддати під польську кормигу, бо інакше Европа не буде мати спокою. Та відкрити перед Америкою сі польські брехні, се задача наших клюбів горожанських.

В кождій місцевости, де є кольонія українська, повинен бути клюб горожанський. Таксамо і Чехи робили. Чехословакію поставили Чехи і Словаки в старім краю таксамо, як Чехи і Словаки, горожани американські. В часі війни так сильно справу попирали Чехи і Словаки в Америці, що правительство американське їх справу було змушене видвигнути, бо сего домагались міліони Чехів в Америці. Але Чехи і Словаки і ділом справу попирали в часі війни. Вони поставили чеські і словацькі леґіони, рекрутовані в Америці, і післали їх на фронт. А хто се робив? Чеські і словацькі клюби горожанські.

Мені лучилось бути підчас війни на гостині в однім українськім домі, де межи гостями я застав і чеські жінки. Та здивувало мене, що жінки чеські були самі, без мущин, і я з цікавости спитався, де їх мужі. Одна старенька Чешка каже мені: „Наші мужі на війні". А я питаю: „І ваш?" „І мій" — каже вона. „А кількож йому літ?" „64" — відповідає. „І пійшов на війну?" „Так, пійшов, бо ще здоровий хлоп; і моїх два сини і оден внук теж пійшли". З одної родини батько, сини і внук. А хто-ж їх організував в ті леґіони? Чеські і словацькі горожанські організації. Вони зрозуміли ліпше духа американського й інакше думали, як ми, бо їх спосіб думання виховувався під впливом Америки, значиться, що в часі війни всесвітньої вони були ліпше замериканізовані, як ми.

У нас тоді клюби горожанські слабо були зорганізовані, і нині мало що ліпше, але се наука для нас на будуче.

В часі війни прибув до мене професор Міллер з Оберлін Каледж. Довірочно сказав він мені, що має поручення від президента Вілсона порушити справу леґіону українського. Тую справу я обговорював з декотрими визначнійшими Українцями, та вони так байдужно до сего віднеслися, що я відразу побачив, що з того нічого не буде. Професора Міллера я відіслав до д-ра Сіменовича в Шікаго і він оголосив в ґазетах відозву в ціли зорганізовання леґіону українського, та се був голос вопіючого на пустині.

Нині ми видимо, яка се була похибка. А наших хлопців українських і так тисячі були в армії на фронті, але нам сего не почислено, бо не ми їх організували. Се було задачею наших клюбів горожанських, та ми не вміли використати хвилі, бо не було клюбів горожанських.

Але берімся тепер до роботи. Кождий клюб в своїй місцевости повинен робити все, що в його силі для здобуття волі рідному краєви. Американці любуються в клюбах. В кождім клюбі радо повитають Українця, котрий схоче мати промову про Україну. І коли яка місцевість має Українця, котрий в тій справі може промовити, повинна висилати його до клюбів американських місцевих і постаратися, щоб на програмі бесід клюбових була поставлена і бесіда про Україну. А що Американці радо послухають і красно подякують, я маю сам досвід у Клівленді. Тільки запрошень мені тут присилають, що приняти їх і часу не стає. І в каледжах і на університеті і в клюбах і Knights of Columbus і Y. M. C. A. і Y. W. C. A. — всюди хотять почути про Україну і її змагання. О скілько часу мені стало, я не відмовлявся ніколи і можу сказати, що інтеліґентна американська публика в Клівленді досить добре осьвідомлена в нашій українській справі.

Коли яка місцевість не має відповідного бесідника, повинна конечно постаратись бодай раз в рік о такого і постаратись, аби він міг промовити в якімсь з місцевих клюбів в нашій справі. Се є завданне наших горожанських клюбів.

З практики знаю, що коли треба було подати яку відомість до місцевих ґазет, навіть про місцеві демонстрації українські, ґазети не хотіли містити; але коли клюб горожанський віднісся в якій справі, то не могли відмовити.

Місцеві „боси" політичні з горожанським клюбом числяться, бо знають, що коли прийдуть вибори, то горожанський клюб, хоть і не дуже сильний чисельно, може богато їм помогти або зашкодити.

Побіч сего клюб має і свої цілі, спеціяльні для своїх членів. Він може ширити просвіту, поступ і життє товариське, давати лекції поучаючі про розмаїті закони міські, стейтові, федеральні, поучити про закон спадковий, тестамент, закон супружеський, продаж і купно реальности, розмаїті лайсенси, закон шкільний, перміт, закон будівельний, податки і т. д. Се дає нашим людям, котрі думають тут остатися, яке-таке понятте законів, звичаїв і ладу суспільного в Америці.

Правда, що хто стає горожанином Америки, має з того користи, але мусить сповняти й обовязки горожанські, а се в першій мірі в часі потреби военної військової служби.

Отсе прекрасні цілі горожанських клюбів, котрі стремлять до замериканізовання; я розумію: до поступу і обізнання із звичаями та законами тутешнього краю. Се цілком не противиться любові рідного краю, а противно: дає змогу успішнійше рідний край боронити і йому помагати.

Але щоби наші горожанські клюби могли мати значіннє і силу, треба їх зорганізувати в одно велике тіло. Дотепер властиво ніхто не знає, де є такі клюби і кілько їх є. Не в однім місци є горожани, але нема кому їх зорганізувати в клюб. Тому не від річи буде занятися сею справою прилюдно, скликати зїзд делеґатів горожанських клюбів, виробити для них статут, подати програму діяльности і почин до організацій нових клюбів, де їх ще нема. А притім найважнійше, що така організація клюбова могла би взяти в свої руки провід у боротьбі за визволеннє рідного краю тут в Америці.

Були у нас ріжні політичні організації, Комітети, Ради, Федерації, але партійні інтереси й особисті амбіції нищили всі змагання тих організацій. Коли горожанські клюби возьмуть сю справу в свої руки, тоді відпадуть партійні погляди, бо справу будуть заступати горожани американські українського походження. Против них не могти-муть виступати так зайло і партійні часописи, бо справу будуть заступати і боронити не націоналісти, радикали, соціялісти, клерикали й інші, а горожани американські. Тоді певно і число членів тих клюбів збільшиться, а тимсамим і значіннє їх зросте і практика покаже, як дальше справу повести, щоби з неї вийшов хосен для рідного краю і пошана для українського імени тут в Америці.

Наразі горожанські клюби, всі як оден, повинні вибрати делеґатів для публичного послухання у Вашінгтоні. Тепер пора висилати меморіяли, протести і телеграми через своїх конгресменів і сенаторів до конгресу, сенату, комітету справ заграничних, а особливо до Франції: Allied Supreme Council, Cannes, France, а все з підписом уряду горожанського клюбу. Се булаб робота в обсягу таких клюбів.

Дальша публична дискусія на сю тему пожадана. Горожанський Клюб у Клівленді на послідних зборах, 2. січня б. р., рішив одноголосно справу тую піднести прилюдно в українських часописях.

Проситься всі українські часописи тую допись повторити.

Філемон Тарнавський,
голова Горожанського Клюбу в Клівленд, О.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Посвідка зі старого краю.

Український Громадський Комітет в Ч. С. Р.

Прага, 17. грудня 1921.

Ч. 1416/21.

Хвальний Комітет Української Громади в Елізабет, Н. Дж., на руки Секретаря п. С. Могили.

Український Громадський Комітет дякує отсим як найщирійше за переслану через Американ Експрес жертву в сумі 40 долярів (3250 Кч.) і повідомляє, що половину з цеї суми передав Чесько-Українському Комітетови допомоги студіюючій молоді, котрий займається спеціяльно удержаннєм студентів в Чехословацькій Републиці, а другу половину задержуємо для нашої диспозиції для допомогової акції українським збігцям. Про одержаннє жертв оповістимо в американській „Свободі", „Народній Волі" і в нашім органі „Громадський Вістник", котрого найблизше число Вам перешлемо.

З глибоким поважаннєм,

О. Мицюк, заст. голови
К. Коберський, секр.

(Печать).

Повисша сума се часть гроший бувшої Української Громади в Елізабет, Н. Дж.

ЗА КОМІТЕТ:
Ілько Пілат **Стефан Могила.**

ПЕРШИЙ СНІГ...

Сегодня раненько, як сонце сходило,
Я вийшов із хати й поглянув навкруг. —
І диво! Де гляну, усе ся покрило
Білесеньким снігом... До сонця так мило
Всміхалась діброва, левада і луг...

Я довго дивився в світочнім настрою
На поля і луки, діброву і ліс,
Вони красувались у сніжнім завою,
Життє все манило своєю красою,
До себе, на луки — де з льону я зріс...

І замість взять книжку й спішити до [школи,
Не думав я довго і вийшов в села. —
І вийшов на луки, на широке поле,
Поглянув круг себе й побачив... О, доле!
Краса, що манила, мене завела...

Під сонця промінєм став сніг завмирати
Й під ним я побачив знов осени бруд. —
В село я вернувся і займов до хати,
Взяв книжку й до школи я став поспішати
На свіжу науку, на працю і труд...

А в школі так увів учитель став вчити
Й такими словами до них став казать:
Вважайте, що в світі будете жити,
Не дайтесь ніколи омані змаинти, —
Вам цінности тілько в науці шукать!..

Вільшина Остап.

ДО КРАЮ
можемо відіслати кождого хто схоче працювати на кораблі кілька годин денно при легкім занятті. Пашпорти на виїзд полагодимо по прибуттю до нас. Зверніться до:
GREENWICH LABOR AGENCY,
129 Greenwich Street,
New York, N. Y.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Тов. „Мир", від. 324, повідомляє, що звичайний мітинг відбудеться о 3-тій годині пополудня в неділю, 15. січня, в гали Української Громади під ч. 2309 Феймонт Аве. Всіх членів проситься, аби прибули і вирівнали свої залеглости. — Н. Самбор, предс.; І. Слободзян, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Михаїла, від. 209, вибрало отсей новий уряд: Т. Скрипочка, предс.; М. Вадяк, заст. предс.; М. Дмитрів, секр.; М. Мурдза, заст. секр.; Я. Коза, кас.; Ю. Войнаровський, заступник касієра; В. Касько і И. Тимочко, контрольори; И. Бобенчак і Т. Бобенчак, доглядачі хорих; М. Черепаняк, прапорник; М. Кошиба, дверник; В. Бобенчак, Н. Сопко, Т. Мисяк і С. Цар, радні. Мітинги будуть відбуватися як звичайно: в другу неділю по першім в гали церковній, о годині 1-шій пополудни. — Т. Скрипочка, предс.; М. Дмитрів, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє своїх членів, що місячний мітинг відбудеться в неділю, 15. січня, о годині 4-тій пополудни, в гали церковній при Гудсон Аве. Кождий член повинен явитися на сей мітинг, бо буде касовий і контрольорський звіт за минувший рік як також новоизбраний уряд перебере діловодство в присутности членів. Окрім того є ще богато инших справ до полагодження. Будеться принимати нових членів до У. Н. Союза за 50 цнт. вступного, а до братства без вступного. Явіться численно та приведіть зі собою нових членів. — Н. Паснак, пр.; К. Шевчук, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. „Запорожська Січ", від. 342, вибрало на річнім мітингу отсей новий уряд: М. Скочиляс, предс.; Т. Кузьмінський, заст. предс.; И. Клебан, кас.; М. Сокальський, заст. кас.; І. Маркович, секр.; Г. Волянський, заст. секр.; И. Плавущак і Г. Гайдук, контрольори; П. Вуй і Г. Сокальський, доглядачі хорих; Т. Козмовський, прапорник; В. Гадиняк, дверник. Мітинги будуть відбуватися кождого третого понеділка по першім, точно о 7-мій годині вечером, в гали церковній під ч. 645 Розвелт Аве. Проситься всіх членів, аби приходили часто на мітинги і виповняли свої повинности як слід. — М. Скочиляс, предс.; І. Маркович, секр.

САВТ ДІРФІЛД, МАСС. Уряд тов. „Галицька Січ", від. 207, повідомляє своїх членів, що річний мітинг відбудеться в неділю, 15. січня, о 3-тій годині пополудни, в гали церковній. На тім мітингу старий уряд здасть звіт з цілого року, а таксамо і контрольна комісія, як рівнож вибереться новий уряд. Пригадується довгуючим членам, що вони мусять вирівнати всі свої довги. Котрий член не явиться на тім мітингу, заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. Будеться принимати нових членів за 50 цнт. вступного до У. Н. Союза, а до товариства без вступного, тож най кождий член приведе бодай одного зі своїх знайомих і запише їх в члени. На остаику пригадується членам і проситься уряд, аби хотяй той оден мітинг в році відбути після статута У. Н. Союза і в порядку. — І. Журавель, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. „Любов", від. 370, повідомляє, що мітинг відбудесь о 3-тій годині пополудни в неділю, 15. січня, в гали церковній під ч. 127 Парк стр. На порядку нарад справи товариства. Проситься всіх членів прибути. — Я. Швець, предс.; М. Самара, секр.

БОСТОН, МАСС. Тов. „Дружина кн. Данила", від. 238, повідомляє, що мітинг відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 15. січня, в гали церковній під ч. 136 Арлінґтон стр. На порядку нарад буде бесіда про потребу уладження представлення на підмогу відділу. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — І. Ковлайчук, предс.; М. Козулькевич, секр.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

NEW YORK, N. Y.

Заходом **Укр. Бр. св. Володимира,** від. 130 У. Н. Союза в Ню Йорку, Українське Тов-о „Жіноча Громада в Ню Йорку" відограє **в суботу, дня 14-го січня 1922 р.** (на Укр. Новий Рік) в Укр. Нар. Домі, 217-219 East 6th St., New York, N. Y. представлення **ПРОКЛЯТА ДОНЯ,** драма в 3-ох діях з сільського життя зі співами і танцями, А. Й. Початок о годині 7.30 вечером. Вступ: І-ряді крісла 75 центів; ІІ-ряді 50 цнт. **По представленню баль.** Шановна громадо! Проситься не опустити сего представлення, котре буде поставлене другий раз в Народнім Домі на бажання публики. Половина чистого доходу призначена на будову дому тим, котрі клали своє життя на жертвеннику вітчини а нині, ті без рук, без ніг, без очей, не мають де ложки страви дістати і голови своєї притулити. Тож приходіть всі і поможіть інвалідам! — КОМІТЕТ. 8-10

АСЕКУРУЙТЕ ПАКУНКИ ДО РОСІЇ.

При висилках „дарунків любови" до кревних і приятелів в Европі є неприємним фактом, що наслідком здеорганізовання почтової системи в деяких краях, спеціяльно в Росії, богато пакунків з поживою або убранєм пропало. The American Merchants Shipping and Forwarding Co., знаючи потребу спеціяльних приготовань запобігнення свому, за послідні три роки систематично змінила свою організацію по цілій Европі так, що днесь майже певна доведення поручених її пакунків безпечно аж до місця їх призначення. Однак, щоб охоронити своїх клієнтів перед всякою можливою втратою, The American Merchants Shipping and Forwarding Company поробила приготовання з первоядними американськими асекураційними компаніями для заасекурування кождого пакунку який висилає до Европи, включаючи і Росію. Асекурація є добра аж до місця призначення.

Пашпорти, шифкарти, справи старокраєві найскорше, найтаньше полагоджує Канцелярія Нотаріяльна.
T. J. HNYCEY CO.,
329 S. 4th St.,
PHILADELPHIA, PA.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Пошукую в важній справі ОЛЕКСУ ШТОГРИНА І ІЛЮ САМБОРСЬКОГО з села Біла Керниця, повіт Підгайці. Хтоби о них знав або вони самі, прошу зголоситися до: Peter Palamar, 4521 Miller St., Bridesburg, Philadelphia, Pa.

ПОТРЕБА двох ковалів фармерських. Знаряди, кузня, фарма і бизнес. Те все можна рентувати або таньо купити. Голоситься до: Stanley Nycsay, Staffordville, Conn. 8-9

НА СПРОДАЖ бучерня і ґросерня в українсько-польській дільниці. Бизнес вироблений. Причина спродажи слабість в родині. Голоситися під ч.: 95 Morris St., Jersey City, N. J. 5-10

ПОТРЕБА дівчини або молодої женщини до легкої роботи в домі. Праця стала і добра платня. Голоситись листовно до: Mr. Ilko Boltek, Box 37, Instanter, Pa., Elk Co. 9-10

НА ПРОДАЖ салюн з причини виїзду до краю. Бизнес вироблений межи Українцями, Росіянами, Поляками і другими. Ціна дуже приступна. Голоситись: J. K., c/o Svoboda, 83 Grand St., Jersey City, N. J. 5-16

ДОБРА НАГОДА купити фарму близько фабрики, 12 акрів землі, дім з 8 кімнат, нова баня, великий курник, свинарник, 7 поросят, кури, 2 корови, 1 ялівка, 1 кінь, 1 керич, 1 віз маркетовий, 1 віз до воження дерева, пів тони трох, 200 бушлів корни і всі фармерські знаряди. Продаєся по причині слабости в родині. Прошу голоситися до: Mike Galuga, Box 17, Bozrahville, Conn.

НАЙНОВІЩИЙ КАТАЛЬОГ КНИГАРНІ „СІЧОВОГО БАЗАРУ" ВИШЛЕМО КОЖДОМУ ДАРОМ
SICHOVY BAZAR
34 E. 7-TH ST.
NEW YORK, N. Y.

НОВА ЛЯМПА ПАЛИТЬ 94% ПОВІТРЯ

Перевисшає електрику і газ.

Нова олійова лямпа, яка дає подивляючо лискуче, приємне біле світло, навіть ліпше як газ або електрика, була пробована правительством Злуч. Держав і 35 перворядними університетами і знайдена як висша ніж 10 звичайних олійових ламп. Світить без одору, диму або шипіння, не треба помповання, є поєдинча, чиста, безпечна. Палить 94% повітря і 6% звичайної нафти (угольний олій).

Винахідчик К. О. Johnson, 609 W. Lake St., Chicago, годиться вислати лямпу на 10 денну пробу ДАРОМ або навіть дати одну ДАРОМ першому уживателеви в кождій місцевости, хто поможе йому зарекомендувати її. Пишіть днесь по всі подробиці. Також питайте його о поясненя, як можете дістати агентуру і без досвіду та грошей, заробити $250 до 500 місячно. 286f—

НИКОЛАЙ ГЕРМАН
DELICATESSEN
227 Ave. B, near 14th St., New York
Український склад мясних виробів найліпшого ґатунку, як: старокраєва ковбаса, шинка, вуджена солонина, кишка і сальцесон свого власного виробу. 59вп—
Ціни уміркованї, услуга чесна.

ВІД 10. СІЧНЯ С. Р.
ДОК. МЕД. МУСІЙ КАДЕЦЬ
50 ST. MARKS PL. (8th St.)
коло Другої Евені
буде приймати щоденно від 11—1 попол. й 6—8 вечер. У неділї і свята 9—1 попол.
Телефон: Dry Dock 1118.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.
Години приняття: від 9. рано до 9. вечер, в неділі до 4. пополудни.
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРҐ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.
DR. B. HOHENBERG
204 — 2nd AVENUE,
межи 17. а 18. улицею
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон 1882 Stuyvesant

СПЕЦІЯЛІСТ
НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ.
ЛІЧИТЬ ВСІ ХРОНІЧНІ ЗАСТАРІЛІ СЛАБОСТИ МУЩИН
ЛІКАРСЬКА ПОРАДА ДАРОМ.
Dr. ZINS
110 EAST 16th STREET,
NEW YORK
Год. від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. попол.

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
Українські Погребники

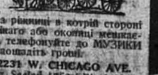

Без ріжниці в котрій стороні Шікаго або околиці мешкаєте, телефонуйте до МУЗИКИ і заощадіть гроші.
2231 W. CHICAGO AVE.
Тел. Seeley 4252 і West 6557